

V príbehoch iných kultúr nachádza múdrosť

Rozhovor s Nad'ou Uherovou

V rámci projektu Vitajte v našom svete, V. ročník do našej piešťanskej knižnice počas niekoľkých dní zavítalo aj divadlo LUNA storytelling, ktoré piešťanským deťom prostredníctvom pôvodných príbehov predstavilo indiánsku a rómsku kultúru. Jednou zo zakladateľiek divadla je herečka, režisérka, dramaturgička a lektorka divadelného umenia Nad'a Uherová, ktorú sme po jednom z workshopov poprosili o krátky rozhovor.

V roku 2014 ste založili divadlo LUNA storytelling, ktoré sa venuje pôvodným príbehom rôznych kultúr. Čo Vás viedlo k tomu, venovať sa iným kultúram?

S Luckou Svobodovou nás na vysokej škole spojilo to, že sme obidve mali veľkú záľubu v čítaní a zbieraní starých príbehov rôznych kultúr z celého sveta, vrátane tej našej. Chceli sme oživiť tradíciu rozprávania, tak ako si kedysi naše staré mamy v zime po večeroch rozprávali príbehy, ktoré mali v sebe uchovanú múdrosť našich predkov. A tak sme si povedali, že by sme chceli túto tradíciu oživiť. Preto sme začali zbierať rôzne príbehy a vybrali sme tie, ktoré by sa dali divadelne spracovať. Niektoré už máme spracované, niektoré máme ešte len v pláne.

Akým kultúram sa v inscenáciách venujete?

Prvá rozprávka, ktorú sme spracovali predstavuje staroeurópsky príbeh s názvom Červené črievičky. Hráme ju pre deti od 8 rokov, ale je určená aj dospelým, príbeh je metaforou závislosti. Druhým príbehom, ktorý sme spracovali boli indiánske rozprávky, ktoré sme dnes hrali aj u vás. Toto predstavenie vzniklo z nášho spoločného záujmu o indiánsku kultúru. Dali sme dokopy krátku príbehy o rôznych zvieratách podľa indiánskeho učenia a tak vlastne vznikol príbeh, ktorý sme potom napísali a zdramatizovali do tejto podoby. Inscenácia dostala názov Chlapec bez mena. A ešte máme jeden príbeh, inuitský, o tulenej žene. Je to príbeh zo severskej, inuitskej kultúry o tom, že tí ľudia kedysi verili, že ženy boli tuleňmi. Predstavenie je určené pre dospelých, aj keď ho už na niekoľkých poľských festivaloch videli aj deti. Táto inscenácia je bez slov, čiže je postavená na inom vnímaní, inom cítení. Je to také výtvarné, obrazové divadlo.

Problematika Rómov je na Slovensku častým predmetom diskusií. Vo svojom repertoári máte aj predstavenia s rómskou tematikou, ktoré ste deťom predviedli aj v piešťanskej knižnici. Ako podľa Vás vnímajú slovenskí diváci túto tému v divadelnom predstavení?

Venujem sa už 9 rokov práci s rómskymi deťmi, v spolupráci s občianskym združením *Divé maky* vediem divadelnú, hereckú dielňu pre rómske deti. V podstate sa stretávam s rôznymi názormi. S Luckou hráme predstavenie Cigánske rozprávky, kde ukazujeme ich pôvodnú kultúru, pesničky, zvyky, tradície, kostýmy a podobne. Väčšinou sa stretávame s pozitívnymi ohlasmi, vzhľadom na to, že rómske pesničky a kultúra majú v sebe pozitívny náboj, výraznú energiu a príbehy majú veľmi silné

emócie. Možno prvé slová divákov na našom predstavení sú také, že "aha, tak to bude akože rómske alebo cigánske", ale potom, keď už počujú pesničky, veľakrát sa roztlieskajú, roztancujú, dupkajú si a vidíme, že ich to naozaj chytá za srdce. Takže dá sa povedať, že máme v konečnom dôsledku pozitívnu odozvu.

Ako sa Vám hralo a tvorilo v Mestskej knižnici mesta Piešťany?

Výborne. :-) Veľmi sa tešíme, že sme tu mohli štyri dni po sebe hrať takto ráno pre piešťanské deti. Každé ráno a každý deň bol úplne iný. Niektoré deti sme stretli na viacerých predstaveniach či workshopoch. Tešíme sa, že je tu vytvorená komunita ľudí a malých budúcich divákov veľkého divadla, ktoré sa už od malička učia zvykom ako chodiť do divadla, ako pozerať na predstavenie, ako ho vnímať a počúvať. Raz budú dospelí, a potom môžu tento zvyk využiť aj v národnom alebo inom divadle.

Ďakujeme Vám pekne za rozhovor, prajeme veľa tvorivých síl a nadšených divákov.

Projekt: VITAJTE V NAŠOM SVETE, V. ročník

Podujatie: Zahrajme si divadlo

Piešťany 8. augusta 2017

Autor rozhovoru: Martina Šulganová

Účastník rozhovoru: Naďa Uherová